

Sofia Rukova

Sfintele Taine ale Bisericii Ortodoxe pe înțelesul copiilor

Ilustrare — Viktoria Gaidamaka

Editura „Viță adevărată”

Chișinău • 2016

Cu binecuvântarea Înalt Preasfințitului Vladimir,
Mitropolit al Chișinăului și al Întregii Moldove

Sofia Rukova
Sfintele Taine ale Bisericii Ortodoxe
pe înțelesul copiilor

Ilustrare — Viktoria Gaidamaka

Traducere din limba rusă — preot Vasile Ciobanu

Redactori — preot Maxim Melinti, Larisa Eršov, Mihail Tamba

Rukova, Sofia

Sfintele Taine ale Bisericii Ortodoxe pe înțelesul copiilor / Sofia Rukova;
trad. din lb. rusă: preot Vasile Ciobanu; redactori: preot Maxim
Melinti, Larisa Eršov, Mihail Tamba; il.: Viktoria Gaidamaka; design:
Iulia Kresnina. — Chișinău: Viță adevărată, 2016. — 28 p.

Pentru colaborare, vă rugăm să ne contactați:
+(373) 79773339, +(373) 68202508;
e-mail: shopping.cartereligioasa@gmail.com

ISBN 978-9975-3151-0-4.
087.5:27
R 89

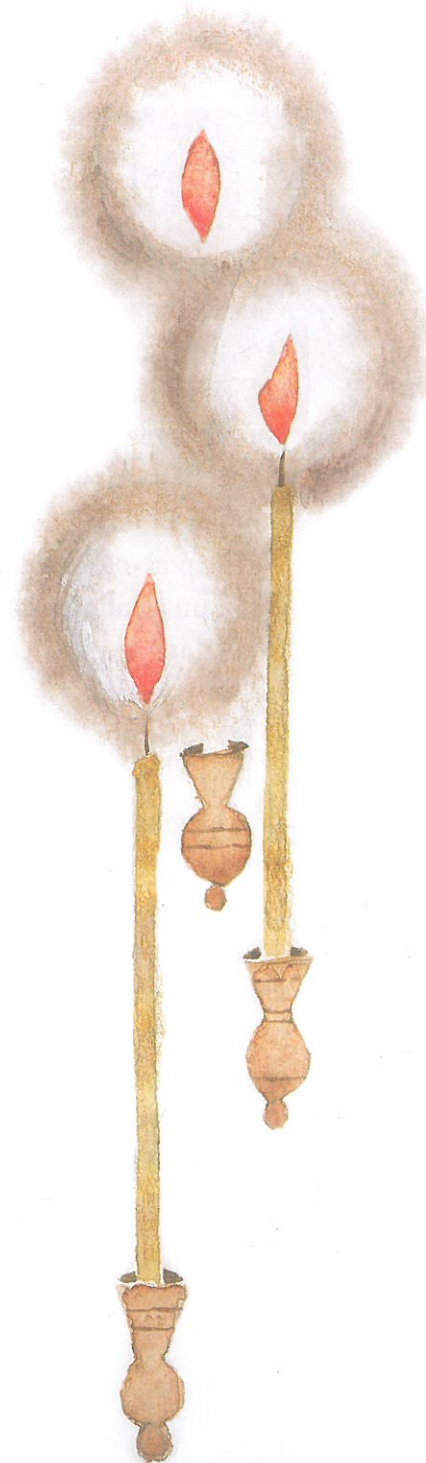
© Editura „Viță adevărată” S.R.L.

Prefață

Ce este o taină? Însuși acest cuvânt ne duce cu gândul la ceva misterios, ceva mai presus de înțelegerea noastră, când, ca rezultat al acțiunilor și cuvintelor omenești, în viața noastră se petrece ceva ce nu poate fi exprimat verbal, iar noi devenim mai buni, mai puternici, mai curați.

Prin Sfintele Taine se formează chipul lui Iisus Hristos în om, adică omul se perfecționează, sufletul său se desăvârșește. Sfintele Taine, pe care le avem de la Mântuitorul, sunt asemenea unor izvoare curate prin care curge puterea sfințitoare a harului Duhului Sfânt, asemenea unor stâlpi de neclintit pe care se reazemă viața creștină. Începutul desăvârșirii se face prin Taina Sfântului Botez, apoi continuă prin celelalte taine. Acest proces continuă toată viața noastră pământească, „până ce va lua Hristos chip în noi” (Gal. 4, 19) și ne va conduce către viața veșnică în Împărăția Cerurilor.

În Biserica Ortodoxă există șapte Sfinte Taine: Botezul, Mirungerea (Ungerea cu Sfântul și Marele Mir), Mărturisirea (Spovedania), Euharistia (Împărtășania), Cununia (Căsătoria), Preoția și Sfântul Maslu.

Despre Tainele Botezului și Ungerii cu Sfântul și Marele Mir

Fiecare om este cetățean al țării sale. Este bine cunoscut faptul că atunci când în familie se naște un copil, acestuia i se eliberează un certificat de naștere. Prin acest document, nou-născutul devine cetățean cu drepturi depline al țării în care s-a născut. Părinților nu le rămâne decât, pas cu pas, să învețe copilul legile și principalele norme de conduită din țara respectivă.

În Taina Botezului se întâmplă practic același lucru. Există însă o diferență esențială:

1) „nou-născutul”, mai exact nou-botezatul, poate fi atât un copil mic, cât și un adult, ba chiar o persoană în etate;

2) țara al cărei „cetățean” va deveni cel nou-botezat este una pentru toți — Împărăția lui Dumnezeu;

3) „părinții” celui nou-botezat sunt, de această dată, părinți spirituali, numiți în popor și naș/nașă de botez;

4) legile și normele de conduită nu sunt formulate de oameni, ci de Dumnezeu și ne sunt date în Sfânta Scriptură, mai exact — în Evanghelie;

5) spre deosebire de statele lumești, unde puterea aparține unor persoane sau grupuri de persoane, în Împărăția Cerurilor există un singur Stăpân — Dumnezeu, Creatorul cerului și al Pământului.

Taina Botezului se săvârșește tocmai pentru ca omul să devină cetățean al Împărăției lui Dumnezeu.

În perioada de pregătire, catehumenul (persoana care se pregătește în vederea primirii Botezului) studiază bazele credinței creștine. Numele acestuia

este pomenit în rugăciunea pentru „catehumeni”. Persoana se dezice be-nevol de puterea satanei și mărturisește deschis, în fața martorilor (mem-bri ai Bisericii), credința sa în Hristos („Cred Lui ca unui Împărat și Dumnezeu”).

Pentru un bebeluș, mărturisirea o fac nașii, care își asumă, din acel moment, responsabilitatea pentru educația spirituală a copilului. Nașii se roagă pentru finul (sau fina) lor, îl învață rugăciuni și îi povestesc despre Împărăția lui Dumnezeu și legile acesteia.

Iată cum se săvârșește Taina Botezului: mai întâi, preotul sfințește apa, ceremonie în timpul căreia se roagă pentru ca apa sfințită să-l spele pe cel botezat de păcatele din trecut și pentru ca acesta, prin Taina Botezului, să se unească cu Hristos. Apoi preotul îl unge pe cel botezat cu ulei sfințit.

Rostind cuvintele: „Se unge robul (roaba) lui Dumnezeu (N) cu unt-delemnul bucuriei, în numele Tatălui și al Fiului, și al Sfântului Duh, acum și pururea, și în vecii vecilor. Amin.”, preotul face semnul crucii cu untdelemn pe piept — „Spre tămăduirea sufletului”, pe spate — „Și a trupului”, la urechi — „Spre ascultarea credinței”, la mâini — „Mâinile Tale m-au făcut și m-au zidit”, la picioare — „Ca să umble pe căile Tale”.

Apoi se face cufundarea de trei ori în apa sfințită, rostind cuvintele: „Se botează robul lui Dumnezeu (numele) în numele Tatălui. Amin. Și al Fiului. Amin. Și al Sfântului Duh. Amin”.

Persoana ce se botează poate primi numele unui sfânt sau al unei sfinte, care devine binefăcătorul celui nou-botezat, iar ziua pomenirii sfântului sau sfinte va fi o zi de sărbătoare pentru acesta, adică ziua lui onomastică.

Cufundarea în apă simbolizează moartea împreună cu Hristos, iar ieși-rea din aceasta — viața nouă și învierea ce va urma.

Apoi preotul, rostind rugăciunea „Dă-mi mie haină luminoasă, Cel ce Te îmbraci cu lumină ca și cu o haină, Preamilostive Hristoase, Dumne-zeul nostru”, îl îmbracă pe cel nou-botezat cu o cămașă albă (nouă).

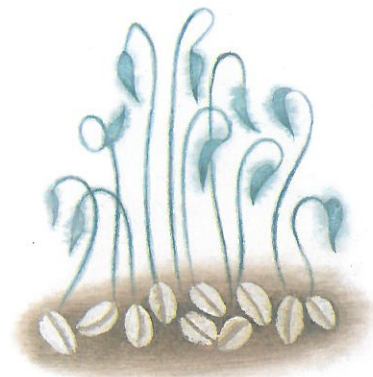
Dumnezeu este Lumina noastră. Dar ce haină îi cerem? Ne rugăm pentru ca toate sentimentele, gândurile, intențiile și acțiunile noastre să se nască în lumina Adevărului și a Iubirii, pentru ca toate să se înnoiască, la fel ca și haina noastră de botez.

Apoi preotul pune la gâtul celui nou-botezat cruciulița de botez, pentru a fi purtată permanent, ca o amintire a cuvintelor lui Hristos: „Dacă vrea cineva să vină după Mine, să se lepede de sine, să-și ia crucea și să-Mi urmeze Mie” (Matei 16, 24).

Imediat după Botez, se săvârșește o altă taină — Ungerea cu Sfântul și Marele Mir (Mirungerea). Prin această taină, cel nou-botezat primește darul Sfântului Duh.

În timpul săvârșirii tainei, cel botezat este uns cu Sfântul Mir, preparat special din ulei, vin, plante și substanțe aromate, care este sfințit de mem-brii Sfântului Sinod după o rânduială aparte. În timpul Ungerii cu Sfântul Mir, preotul face semnul crucii cu ulei pe fruntea, pleoapele, nările celui botezat, dar și pe brațe, pe partea superioară a tălpilor, rostind de fiecare dată cuvintele: „Pecetea darului Duhului Sfânt. Amin”.

Apoi, cel nou-botezat și / sau nașii acestuia, ținând în mâini lumânările aprinse, urmând preotul, fac înconjurul cristelniței și analogului (măsuței în-clinate), pe care sunt puse Crucea și Evanghelia. În timpul înconjurului, se cântă versul: „Câți în Hristos v-ați botezat, în Hristos v-ați îmbrăcat”. Acesta exprimă un îndemn de a duce vestea cea bună despre Hristos pretutindeni, mărturisind credința în El cu cuvântul, cu fapta și cu întreaga viață.

Mărturisirea – taina împăcării cu Dumnezeu

Să ne referim puțin la Taina Mărturisirii (a Pocăinței). Această taină cuprinde mărturisirea păcatelor și primirea iertării prin rugăciunea de la final, rostită de preot.

1. Mărturisirea (Spovedania): în prezența martorului, adică a preotului, îi cerem iertare lui Dumnezeu pentru păcatele noastre, pentru toate gândurile, cuvintele și faptele care ne îndepărtează de El. În același timp, trăim un sentiment de pocăință în inimă și o dorință puternică de a nu mai repeta păcatele făcute.

2. După ce ne-am pocăit de toate păcatele și am ascultat povața preotului, acesta citește rugăciunea de dezlegare de păcate. În aceste momente, Însuși Dumnezeu ne iartă păcatele, punând capăt stăpânirii lor asupra noastră. Astfel, Dumnezeu ne purifică, ne curăță sufletele, ne împacă cu Sine, întărește legătura noastră cu El.

Totuși, omului îi este dificil să-și accepte nimicnicia, rățacirea, starea de păcătoșenie. Ne este greu să recunoaștem că nu putem iubi, nu suntem în stare să iertăm răutățile și nedreptatea, nu putem fi milostivi. Nu vrem să facem nici cel mai mic efort pentru aceasta. Ni se pare mai interesant să citim o carte cu subiect fantastic, decât să pătrundem în esența Cuvântului lui Dumnezeu. O lectură ușoară nu ne va atinge conștiința, spre deosebire de Sfânta Scriptură. Nu ne gândim că există glume care ar putea jigni, cuvinte care pot cauza suferință, sau că ascunderea adevărului poate duce la minciună sau trădare. Ne este greu să ne conștientizăm propria vină și ne e și mai greu să o recunoaștem cu voce tare, deschis și sincer, în prezența unui martor. Pentru aceasta e nevoie de curaj, pentru care nu ni se vor oferi distincții și medalii.

În perioada Sfinților Apostoli, existau două tipuri de pocăință: tainică, la care este prezent doar preotul, și publică — în fața obștii comunității creștine. Apostolul Iacob scria: „Mărturișiți-vă unii altora păcatele și rugați-vă unii pentru alții, ca să vă vindecați” (Iacob 5, 16).

Să ne vindecăm nu atât de bolile trupesti, cât de păcatele care afectează sufletul. Prin Taina Pocăinței primim de la Mântuitorul Iisus Hristos binecuvântarea, care aduce cu sine adevărata iertare a păcatelor și mântuirea noastră. Știm cu toții cât de trist ne este sufletul, cât de rău ne simțim atunci când ne certăm cu un prieten, cu un frate sau cu o soră. Și câtă bucurie ne aduce momentul în care ne împăcăm! Ne pare că suntem gata să dăm orice pentru ca cearta și supărarea să nu mai existe. Cu atât mai mult acest lucru este valabil în ceea ce-L privește pe Domnul! Atunci când îți dai seama că ai fost iertat de Creatorul tău, sufletul ți se umple de bucurie, pace și lumină.

Și totuși... Parcă ieri ne-am pocăit de săvârșirea unei fapte sau de rostirea unei vorbe rele, iar astăzi, chiar și fără să vrem, am făcut din nou lucruri urâte. Ce e de făcut? A fost mărturisirea de ieri zadarnică, fără niciun rost? Nu! Mărturisirea presupune hotărârea fermă de a nu mai repeta păcatul.

Dar Dumnezeu știe că vrăjmașul — diavolul — este șiret, iar omul este slab și nu întotdeauna poate să-și realizeze intențiile bune sau să oprească răul. Astfel, prin Taina Pocăinței Domnul vine în ajutor celui ce-și dorește din tot sufletul să se reîmpace cu El.

Deci, să nu ne fie jenă. Să intrăm în biserică, să ne apropiem de analog. Pe el sunt puse Crucea și Evanghelia — semnele mântuirii noastre, semnele prezenței lui Hristos. Alături se află preotul, gata să mărturisească în fața lui Dumnezeu pocăința noastră. Nu trebuie să născocim ce să spunem la Taina Mărturisirii. Pentru această taină ne vom pregăti din timp. Însăși conștiința noastră, dacă-i ascultăm vocea cu atenție, ne va spune prin ce ne-am îndepărtat de Dumnezeu. De aceea, apropiindu-ne de preot, să spunem hotărât: „Recunosc că sunt vinovat de ...” (cele ce vor urma vor fi auzite doar de preot și de Dumnezeu). Iar apoi, ascultând și primind povața, să ne plecăm capetele sub epitrahil (însemnul preoției) și, înflorați și recunoscători, să auzim cuvintele dătătoare de mântuire: „Domnul și Dumnezeul nostru Iisus Hristos, cu harul și cu îndurările iubirii Sale de oameni, să te ierte pe tine, fiule (N), și să-ți lase ție toate păcatele. Și eu, nevrednicul preot și duhovnic, cu puterea ce-mi este dată, te iert și te dezleg de toate păcatele tale, în numele Tatălui, al Fiului și al Sfântului Duh. Amin.”. Pacea, liniștea și bucuria ne vor umple atunci sufletul.

Taina Euharistiei

Cel mai important serviciu divin săvârșit în biserică este Sfânta Liturghie, cuvânt care, în greacă, înseamnă „cauză comună” sau „slujire comună”. Altfel spus, oamenii vin la Liturghie pentru ca împreună să se roage lui Dumnezeu pentru lumea întreagă, pentru toată creația, pentru propria țară, pentru cei apropiați și, totodată, pentru ei înșiși, pentru a cere puteri de a sluji Domnului și oamenilor.

Elementul central al Sfintei Liturghii este Euharistia (sau Împărtășania). Acesta e un cuvânt de origine greacă, care se traduce ca „mulțumire”. În viață, noi deseori le mulțumim oamenilor din jur pentru mâncare, haine, cadouri și felicitări, precum și pentru atenția pe care ne-o acordă sau pentru ajutorul oferit în situații dificile.

Taina Euharistiei, într-adevăr, începe prin a mulțumi: îi mulțumim lui Dumnezeu pentru viață, în toate aspectele ei; pentru toate câte a făcut pentru noi; pentru cele evidente și mai puțin evidente, ce ne sunt oferite prin oameni sau circumstanțe; pentru suferințele și moartea salvatoare ale Fiului lui Dumnezeu, Iisus Hristos, pe cruce; pentru Învierea și Înălțarea Lui; pentru mila dumnezeiască și posibilitatea de a ne adresa Creatorului.

Un celebru teolog spunea că mulțumirea este experimentarea Paradisului, adică acea experiență pe care omul a obținut-o din comunicarea directă cu Dumnezeu-Creatorul, înainte de căderea în păcat și izgonirea din Rai. După cum în viață noi ne exprimăm recunoștința vizitându-l personal pe cel care ne-a ajutat, așa și exprimarea mulțumirii față de Dumnezeu este posibilă doar în prezența Lui.

Rugăciunile de mulțumire și de slăvire ne apropie treptat de cel mai important moment — taina transformării pâinii și a vinului în Trupul și Sângele lui Hristos. Această taină a fost instituită de Domnul Însuși, în ajunul răstignirii Sale, în timpul Cinei celei de Taină cu ucenicii Săi. Sărbătoarea Paștilor nu a fost aleasă de Dumnezeu din întâmplare, căci este dedicată eliberării poporului ales din robia egipteană. Fiul lui Dumnezeu alege această sărbătoare pentru a Se sacrifica spre izbăvirea omenirii de puterea păcatului și a morții. Dar înainte de a se urca pe cruce, Domnul ni Se dăruiește pe Sine, pe veci, prin Taina Euharistiei.

Iată cuvintele Lui, pe care le citim în Evanghelie și le auzim la Liturghie: „Iisus a luat pâinea, a binecuvântat-o, a frânt-o și a dat-o ucenicilor, zicând: «Luați, mâncați, acesta este Trupul Meu». Apoi, luând paharul și binecuvântându-l, l-a dat lor, zicând: «Beți dintru acesta toți, acesta este Sângele Meu, al Legii celei noi, care pentru mulți se varsă spre iertarea păcatelor»”.

Înălțând darurile (pâinea și vinul), preotul anunță: „Ale Tale dintru ale Tale, Ție aducem de toate și pentru toate”. Jertfa fără de sânge se aduce ca mulțumire pentru toți cei prezenți. În altar, preotul se roagă pentru ca pâinea și vinul, prin puterea Duhului Sfânt, să se transforme în Trupul și Sângele lui Hristos.

Precum cuvintele „Cer și Pământ” în Biblie înseamnă Universul, așa și cuvintele „Trup și Sânge” reprezintă întreaga esență divină a Domnului Iisus Hristos. Împărtășindu-ne cu Sfintele Taine ale lui Hristos, noi Îl primim în interiorul nostru pe El Însuși — iubirea și înțelepciunea Lui, curățenia și devotamentul Lui, încrederea nemărginită în Tatăl, nemurirea și multe alte calități dumnezeiești care, treptat, ne preschimbă și pe noi.

„Aceasta să o faceți spre pomenirea Mea”, le-a poruncit Domnul ucenicilor Săi și nouă. În spatele acestor cuvinte se ascunde o taină. Iar noi, săvârșind Euharistia, în chip tainic participăm anume la acea Cină de Taină la care a fost prezent Iisus cu ucenicii Săi.

Taina Preoției

Cum devine un om preot? Pentru dobândirea unei profesii pământești, este suficient să învățăm la o instituție de învățământ superior, să susținem examenele și să primim un document, o mărturie de calificare în acea profesie. Pentru a deveni preot însă, este necesară o mărturie de la Însuși Dumnezeu în Biserica Lui. Tocmai această mărturie nevăzută o primește viitorul preot la săvârșirea Tainei Hirotoniei (Preoției). În cadrul acesteia, asupra lui coboară harul Sfântului Duh, puterea divină, pentru viitoarea slujire.

Acestea s-au întâmplat în vremurile străvechi. Când prorocul Moise a îmbătrânit, Domnul i-a zis: „Ia-ți pe Iosua, fiul lui Navi, bărbat în care este Duhul Meu, și pune-ți mâna peste el. Să-l așezi înaintea preotului Eleazar și înaintea întregii adunări și să-i dai porunci sub ochii lor. Să-l faci părtaș la dregătoria ta, pentru ca toată adunarea copiilor lui Israel să-l asculte” (Numeri 27, 18-20). Așa s-a instituit alegerea slujitorului lui Dumnezeu (conducătorului, împăratului, slujitorului de cult, iar mai târziu — a apostolilor) prin punerea mâinii, după cum a poruncit Însuși Dumnezeu. De aici vine și denumirea tainei — Punerea Mâinii.

Această taină are loc în adunarea creștinilor. Episcopul (slujitorul Bisericii de cel mai înalt rang) pune peste viitorul preot mâna și omoforul (însemnul cinului episcopal, reprezentând două fâșii de stofă purtate pe umeri), ceea ce simbolizează punerea mâinilor lui Hristos. În prezența nevăzută a Domnului, episcopul se roagă împreună cu tot poporul ca acest om să fie ales preot, adică ajutor al episcopului.

De acum înainte, devenind preot, cel hirotonit își asumă obligația de a-i sluji pe Dumnezeu și pe oameni, la fel cum au slujit, în timpul vieții lor pământești, Iisus Hristos, Domnul nostru, și apostolii Lui. Preotul propovăduiește Evanghelia și oficiază Tainele Botezului și Mirungerii, în numele lui Dumnezeu iartă păcatele celor pocăiți, săvârșește Euharistia, Taina Cununiei și a Sfântului Maslu. Căci tocmai prin aceste taine Domnul Își continuă slujirea Sa în lumea noastră — ne conduce către viața veșnică în Împărăția Cerurilor.

Primii episcopi au fost hirotoniți de către Apostolii aleși de Domnul Hristos în timpul vieții Sale pe Pământ. Episcopii au început să hirotonească preoți și diaconi, care să slujească în acele parohii în care aceștia nu puteau sluji singuri. Astfel, în Biserica Ortodoxă, Taina Preoției, prin succesiunea apostolică a episcopilor, își are începutul de la Însuși Domnul nostru Iisus Hristos și continuă până astăzi.

Există trei trepte ale clerului: diacon (cel mai mic rang), preot (treapta de mijloc, a doua a preoției) și episcop (rangul al treilea, cel mai înalt). Episcopii sunt urmașii apostolilor. Aceștia conduc comunitățile din regiunile în care au fost numiți și săvârșesc toate tainele.

A doua treaptă este preotul, care se află în fruntea parohiei. Dacă parohia este mare, în ea, de obicei, slujesc mai mulți preoți. El poate oficia toate tainele, în afară de cea a Hirotonisirii. Diaconul este treapta inferioară a preoției. El nu poate săvârși Sfintele Taine, dar îl ajută pe preot la oficierea acestora.

În biserică, preotul poate fi recunoscut cu ușurință după hainele deosebite (veșminte). Cele mai importante elemente ale veșmântului preoțesc sunt:

epitrahilul (o fâșie de stofă, prinsă din față, care acoperă gâtul) și crucea pectorală, care se poartă peste veșmânt.

În afară de săvârșirea tainelor, preoții se roagă pentru sănătatea celor vii, pentru liniștea sufletelor celor răposați și îi petrec pe ultimul drum pe cei trecuți în lumea celor dreți. În acest caz se oficiază un serviciu special — cel de înmormântare. Deseori, prin preot, Dumnezeu ne indică soluția corectă într-o situație dificilă.

Precum în familie capul acesteia și cel care o asigură cu toate cele necesare este tatăl, așa și în familia bisericească (în parohie) rolul principal îi revine preotului. Prin el Domnul ne dă hrană spirituală: Împărtășanie, predici, iertarea păcatelor, povețe. Iată de ce, în mod tradițional, preotul este numit părinte, acest apelativ adăugându-se numelui lui: părintele Sergiu, părintele Nicolae etc.

Dacă mai mulți ani la rând ne mărturisim la același preot, acesta ne devine duhovnic (părinte spiritual), iar noi devenim copii spirituali ai acestuia. Cunoscând specificul caracterului nostru, faptele și circumstanțele vieții noastre, duhovnicul ne poate da nu doar un sfat util, dar și binecuvântarea sa pentru a face un lucru sau altul, pentru o călătorie sau unele schimbări în viață, va chema în ajutorul nostru harul Duhului Sfânt.

Însă mai presus de noi toți se află Tatăl Ceresc, după cum spunea Hristos: „Unul singur este Tatăl vostru: Acela care este în Ceruri” (Matei 23, 9) — Dumnezeu.

Taina Cununiei (Căsătoriei)

După cum se știe, aproape toate poveștile despre prinți și prințese au un final fericit — nunta, cununia a doi eroi ce se iubesc. Dar ce taină este aceasta, taină de care este legată fericirea, bucuria vieții de familie și care se numește „cununie”?

Cuvântul cununie înseamnă încoronare, încununare, denumirea provenind de la cuvintele „coroană”, „cunună”, adică un însemn împărătesc, domnesc; încoronarea se face mereu pentru domnie. Asta deoarece, în timpul cununiei, mirelui și miresei li se pun cununi — însemne ale binecuvântării împărătești de la Dumnezeu. Dar cine este acel Împărat? Domnul nostru Iisus Hristos, desigur. El intră în viața a două suflete care se iubesc, ca să le ajute să-și creeze o familie și să treacă împreună prin toate încercările vieții. Trebuie menționat faptul că fiecare Taină este o înnoire a omului, un fel de naștere nouă. Deci și prin Taina Cununiei omul se naște din nou, dar acum nu va fi singur, ci în familie, căci în căsătorie doi oameni devin un suflet și un trup întru Hristos.

Mai întâi are loc ceremonia logodnei celor doi, în cadrul căreia preotul, rugându-se, le pune pe deget inele (acestea fiind simbolul infinitului, deoarece nu au nici început și nici sfârșit). Astfel, inelul reprezintă unirea în dragoste fără margini, o dragoste ce presupune renunțarea la sine.

Apoi preotul împreunează mâinile mirilor și îi aduce în fața analogului, pe care sunt puse Crucea și Evanghelia, ceea ce simbolizează prezența de față a Domnului.

Urmează apoi rugăciunile în care se cere binecuvântarea Domnului pentru cei care se cunună. Rugăciunile amintesc de unirile dintre Adam și Eva, Avraam și Sara, Isaac și Rebeca, Iacov și Rahela, dar și de unirea părinților Fecioarei Maria — Ioachim și Ana, precum și a părinților lui Ioan Botezătorul, Zaharia și Elisabeta, în calitate de exemple pentru miri. În numele Bisericii,

preotul îi cere lui Dumnezeu, pentru noua unire, tărie, înțelepciune și curaj la trecerea peste încercările vieții, bună înțelegere, viață tihnită, copii sănătoși și supuși voii lui Dumnezeu.

Preotul ia cununile și le pune pe capetele mirilor, rostind: „Se cunună robul lui Dumnezeu (numele mirelui) cu roaba lui Dumnezeu (numele miresei) în numele Tatălui, al Fiului și al Sfântului Duh. Amin”. Iar apoi: „Se cunună roaba lui Dumnezeu” (numele miresei) cu robul lui Dumnezeu (numele mirelui) în numele Tatălui, al Fiului și al Sfântului Duh. Amin”. După care, binecuvântându-i pe miri, preotul rostește de trei ori: ”Doamne, Dumnezeul nostru, cu mărire și cu cinste încununează-i pe dâșii”.

Urmează citirea din epistola Sfântului Apostol Pavel către Efeseni, precum și din Evanghelia după Ioan. Apostolul Pavel îl îndeamnă pe soț să-și iubească soția așa precum iubește Hristos Biserica, fără să-și crute viața, iar pe soție o îndeamnă să-l iubească, să-l cinstească și să-l asculte pe soț, precum Biserica pe Hristos.

Fragmentul din Evanghelia povestește despre nunta din Cana Galileii, unde Domnul a făcut prima Sa minune, preschimbând apa obișnuită în vin minunat. Pentru mire și mireasă acest mesaj este plin de semnificație. Acum, în viața de cuplu, aceștia urmează să-și transforme sentimentele, încă insuficient de solide (asemeni apei obișnuite), în dragoste adevărată (care este precum vinul bun).

Sfântul Maslu

În continuare ne vom referi la o taină care este, probabil, cea mai misterioasă și neclară pentru unii — Sfântul Maslu. Vă puteți întreba de ce o altă taină. Oare nu sunt suficiente cele despre care am discutat deja?

Să ne amintim care sunt acestea: 1) Botezul — taina prin care devenim „cetățeni” ai Împărăției Cerurilor; 2) Mirungerea — taina prin care primim harul Sfântului Duh; 3) Mărturisirea — taina împăcării cu Dumnezeu și cu Biserica prin iertarea păcatelor; 4) Euharistia — taina în care are loc transformarea pâinii și a vinului în Trupul și Sângele lui Hristos; 5) Preoția sau Hirotonisirea — transmiterea puterii apostolice pentru oficierea Tainelor în numele lui Iisus Hristos; 6) Căsătoria sau Cununia — binecuvântarea lui Dumnezeu a unirii dintre un bărbat și o femeie care se iubesc, pentru a crea o familie.

Într-adevăr, nu sunt puține. Dar să ne amintim cât de multă atenție, în timpul vieții Sale pământești, Domnul le-a acordat celor bolnavi. Câți au primit vindecare de la El! Și cei orbi, și cei surzi, și cei șchiopi, și cei posedați de diavol, și cei paralizați, și cei aflați pe patul de moarte. Deseori Iisus îi spunea celui vindecat: „Du-te și să nu mai păcătuiești” (Ioan 8, 11; 5, 14). Cu regret, destul de des bolile sunt o urmare a păcatului, a depărtării de Dumnezeu și de poruncile Lui.

Și în timpurile noastre, suferinzi de diverse neputințe trupești și sufletești nu sunt mai puțini, ba chiar, poate, mai mulți ca înainte. Tot mai des auzim eterna întrebare: cine este vinovat de aceste boli? Ne mai întrebăm de ce se îmbolnăvesc pruncii, copiii, oamenii credincioși sau cei foarte buni la suflet? De ce, de foarte multe ori, medicii și medicamentele nu ajută?

În majoritatea cazurilor, de vină este păcatul nostru sau al strămoșilor noștri. Este păcatul uitării de Dumnezeu și neglijării poruncilor Lui.

Când legătura cu Domnul se rupe, El fiind izvorul dător de viață, duhul omului se îmbolnăvește inevitabil. Iar unde este bolnav duhul, e bolnav și trupul.

Însă nu totul e pierdut, putem să ne întoarcem la Dumnezeu, să ne căim de păcate și să primim iertarea. Apostolul Iacob scrie: „Este vreunul printre voi bolnav? Să cheme presbiterii (preoții) bisericii și (aceștia) să se roage pentru el, după ce îl vor unge cu untdelemn în numele Domnului. Rugăciunea făcută cu credință va mântui pe cel bolnav și Domnul îl va însănătoși și, dacă a făcut păcate, îi vor fi iertate” (Iacov 5, 14-15). Legătura noastră cu Dumnezeu poate fi perturbată și din cauza unor păcate uitate, dar și din cauza celor săvârșite prin participarea — cu sau fără voia noastră — la vorbele sau faptele oamenilor ce nu se conduc după legile Domnului.

Iată de ce Biserica ne oferă Taina Sfântului Maslu — cea a tămăduirii și curățării de urmele păcatului. Taina se săvârșește în sobor, adică cu participarea unui număr de preoți, dacă se oficiază în lăcașul sfânt. Acasă însă, deseori, alături de cei suferinzi sunt prezenți și alți oameni ai casei. De altfel, pentru săvârșirea acestei taine este suficientă prezența unui preot și a unui mirean.

Acum, când moartea, de cele mai dese ori, se întâmplă pe neașteptate (de exemplu, din cauza unor dezastre naturale, accidente sau atacuri din partea unor oameni răi), creștinii preferă să fie pregătiți în orice moment să ajungă în fața Domnului — fie vindecați și curățați (eliberați) de păcat pentru a trece în lumea celor dreți, fie tot curățați și vindecați pentru a sluji în continuare, în această viață, lui Dumnezeu și oamenilor.

Cum are loc Sfântul Maslu? În centrul bisericii se pune analogul cu Evanghelia. Alături se află o măsuță pe care este pus un vas cu untdelemn, plasat pe o farfurie cu semințe de grâu sau cu făină. În grâu se pun șapte lumânări aprinse și șapte bețișoare cu vată pentru ungere cu mir — număr egal cu cel al fragmentelor din Evanghelie citite în cadrul slujbei.

Toți cei pentru care se face Sfântul Maslu țin în mâini lumânări aprinse. Este dovada faptului că Hristos este Lumina vieților noastre.

După cuvintele: „Binecuvântat este Dumnezeu nostru acum și pururea, și în vecii vecilor”, se rostesc numele celor care primesc Taina. Apoi preotul toarnă vin în vasul cu untdelemn și se roagă pentru sfințirea untdelemnului, ca să se vindece trupurile și sufletele celor care urmează a fi unși cu el. Vinul și untdelemnul se toarnă în amintirea samariteanului milostiv, despre care povestește Mântuitorul în pilda Sa: unui samaritean i s-a făcut milă de un om bătut și jefuit de niște tâlhari. Acesta „i-a legat rănila și a turnat peste ele untdelemn și vin” (Luca 10, 34).

În continuare, se adresează rugăciuni lui Dumnezeu și sfinților, care sunt slăviți prin vindecări miraculoase. Urmează citirea celor șapte fragmente din Epistolele Apostolilor și Evanghelii. După citirea fiecărui fragment, preoții ung cu untdelemn sfințit fruntea, nările, obrații, buzele, pieptul și încheieturile mâinilor pe ambele părți. Acest lucru se face pentru curățarea tuturor celor cinci simțuri ale noastre, dar și pentru purificarea gândurilor, a inimii și a faptelor mâinilor noastre — curățarea a tot cu ce am fi putut păcătui.

La fiecare ungere (miruire) se citește rugăciunea: “Părinte sfinte, Doctore sufletelor și al trupurilor, Care ai trimis pe Unul-Născut Fiul Tău, Domnul nostru Iisus Hristos, vindecă toată boala și să răscumpere din moarte (...) tămăduiește și pe robul Tău / roaba Ta (numele) de neputința trupească și sufletească ce l-a cuprins / a cuprins-o (...) și-l dă să vieze prin harul Hristosului Tău”. Urmează chemarea prin rugăciune a Preasfintei Fecioare, de viață făcătoarei Sfintei Cruci, a lui Ioan Botezătorul, a apostolilor și a tuturor sfinților.

Așa se întâmpla și în timpurile evanghelice. Evanghelistul Marcu relatează cum cei doisprezece ucenici ai lui Iisus, pe care i-a trimis să predice, “au plecat și au propovăduit pocăința. Scoteau mulți demoni și ungeau cu

untdelemn pe mulți bolnavi, și-i vindecau” (Marcu 6, 12-13). Iată care este puterea lui Dumnezeu, puterea lui Iisus!

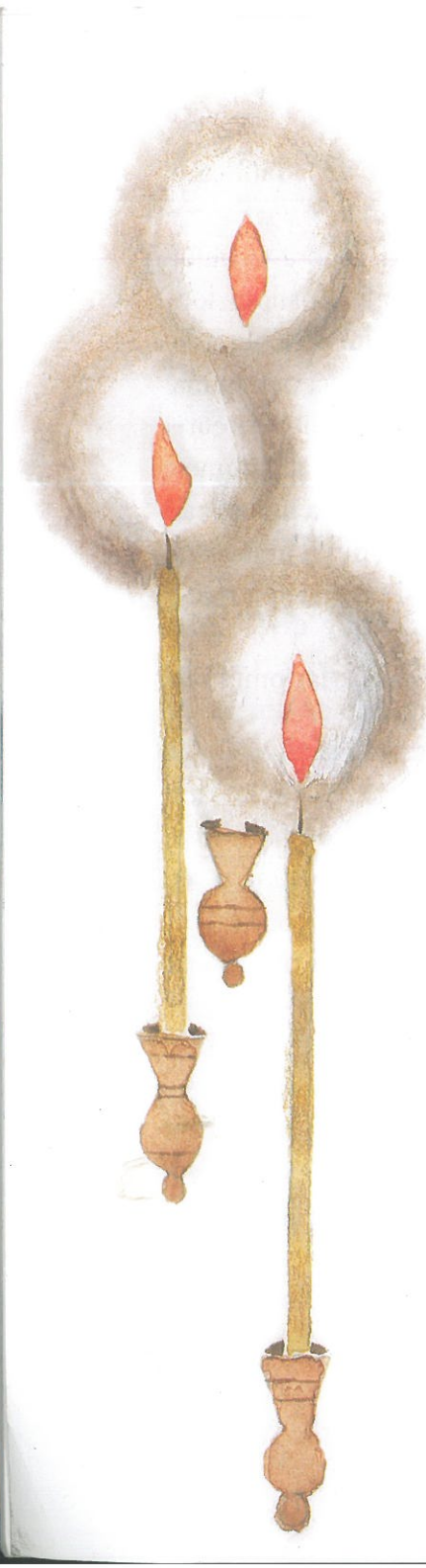
Sfântul Maslu se încheie prin ținerea Evangheliei deasupra capului aceluia pentru care se oficiază taina. Iar preotul se roagă deasupra lor, zicând: “Nu pun mâna mea cea păcătoasă peste capul celui ce a venit la Tine cu pocăință și cere de la Tine, prin noi, iertare păcatelor, ci pun mâna Ta cea puternică și tare, ce se află în această sfântă Evanghelie, pe care slujitorii cei împreună cu mine o țin deschisă pe capul robului Tău (numele), și mă rog împreună cu dâșii și cer iubirea Ta de oameni cea milostivă. Dumnezeule, Mântuitorul nostru, primește Însuți și pe robul Tău acesta (numele), care se pocăiește de greșelile sale, trecându-i cu vederea toate greșelile lui (...)”.

Prin iertarea păcatelor vine curățarea, deseori vindecarea, iar omul reușește să suporte cu răbdare suferința, în numele Domnului.

Cuprins

Prefață	3
Despre Tainele Botezului și Ungerii cu Sfântul și Marele Mir	4
Mărturisirea — taina împăcării cu Dumnezeu	8
Taina Euharistiei	12
Taina Preoției	16
Taina Cununii (Căsătoriei)	21
Sfântul Maslu	25

Sfintele Taine ale Bisericii Ortodoxe
pe înțelesul copiilor

Sofia Rukova

